

NYTT fra NIVA

NIVA har pågående overvåking i influensområdet for oljen fra "Full City"

Oljesølet er i NIVAs kjerneområder for miljøovervåking, og vi har allerede omfattende kunnskap om den økologiske tilstanden før oljeutslippet skjedde. Dette gir et godt grunnlag for å vurdere konsekvenser av utslippet, og å følge den økologiske gjenveksten, sier forsker Torgeir Bakke, som er koordinator for olje og gass i NIVA.

Vi kjenner spesielt godt forholdene i strandsonen og grunnvannsområdene, men har også god kunnskap om forekomsten av oljekomponenter, først og fremst PAH, i organismer og vannmassene. Hovedbidraget NIVA kan tilby i forbindelse med dette utslippet, vil være undersøkelser og kartlegging etter akuttfasen, der oljen fortsatt lekker ut og sprer seg, og i gjenvekstfasen fram til full økologisk restitusjon.

Undersøkelse av alge- og dyresamfunn på svaberg. Foto: Mats Walday.

Miljøovervåkingsprogrammer i området

Flere programmer er aktuelle i dette området:

- CEMP (tidligere JAMP)
- Kystovervåkingen
- Program ytre Oslofjord
- Miljøgifter i organismer Grenlandsfjordene (inklusive strekningen Helgeroa – Jomfruland)
- Passive prøvetakere for PAH i Grenlandsfjordene
- Diverse mindre programmer langs Skagerakkysten

For noen av programmene er det allerede planlagt oppfølgende undersøkelser i høst, de første nå i august. - Dette vil gi viktig informasjon om de akutte effektene av utslippet, sier Torgeir Bakke. - Det bør også være enkelt å utvide og skreddersy undersøkelsene til den nye situasjonen. Det er viktig å få et godt grunnlag for å følge den økologiske gjenveksten etter utslippet, påpeker han.

Hva kan NIVA bidra med?

NIVA har stått sentralt i utarbeidelsen av SFTs veiledning for etterkantundersøkelser etter akutt oljeforurensing i marint miljø som kom ut i 1999, og var ansvarlig for utarbeidelsen av strategi og metoder for undersøkelsene i strandsonen og bunnområder under tidevannssonen.

NIVA har relevant supplerende kompetanse innen oseanografi, kjemi, økotoxikologi, habitatkartlegging og erfaring fra tidligere oljeutslipp, som styrker gjennomføring av etterkantundersøkelsene og tolkningen av resultatene.

- NIVA har rundt 30 forskere med aktuell kompetanse, med en kjernegruppe på 15 personer, sier Bakke.

Instrumenttjenester fra NIVA

NIVA har et stort utvalg av måleinstrumenter for bruk ute i felten i tillegg til laboratorier som analyserer innkomne prøver. Vi har alt fra små håndholdte enheter til store rigger for bruk på åpent hav. Dersom du har behov for måletjenester kan våre ingeniører og forskere hjelpe deg med et hensiktsmessig måleprogram og en passende instrumentering.

- Mange av måleinstrumentene er dyre i innkjøp og krever kompetanse på vedlikehold og kalibrering. Det kan derfor være hensiktsmessig å benytte måletjenesten hos oss som driver med dette på heltid, sier Arne Veidel ved NIVAs instrumentsentral. Det er bare å ta kontakt for en uforbindtlig prat om hvordan dine målebehov kan løses, sier Veidel.

Mange kunder vil nå ha måledata kontinuerlig levert på web eller telefon. De største installasjonene våre er instrumentpakkene som er montert om bord på Hurtigruten og flere rutegående fartøyer, den såkalte "Ferrybox". Vi dekker nå Skagerak, hele norskekysten og overfarten til Svalbard. Her samles en rekke vann- og lysparametere kontinuerlig, som overføres til databasen på NIVA og publiseres i ulike web-løsninger. Fra PC'en på kontoret kan vi også initiere automatisk vannprøvetaking ved spesielle hendelser. Data brukes i tillegg til å kalibrere informasjon som miljøsatellit-

tene samler inn. Etter oljeutslippet på Sørlandet, vurderer vi å sette inn en 'oljesensor' i Ferrybox'en.

*En av NIVAs overvåkingsbøyer ved havneutbedring i Eydehavn.
Foto: Teodor Norendal*

Graving i strandkanten eller mudring medfører ofte strenge krav om kontinuerlig overvåking for å unngå uønsket partikkelspredning. I slike tilfeller bruker vi turbiditetssensorer og strømmålere. Entreprenørens miljøansvarlige får SMS-varsel dersom en definert grenseverdi overstiges – og arbeidet må stanse inntil situasjonen er korrigert og normalisert.

I mange år har vi målt pH kontinuerlig i forbindelse med kalking av vassdrag, og utvalget av sensorer og hva som kan måles øker hele tiden. I Vansjø måler vi for eksempel kontinuerlig fluorescence fra blågrønnalgenes pigment og partikkelinnhold. Dette inngår som del av den samlede overvåkingen av Vansjø hvor alle data er gjort allment tilgjengelig gjennom en kartbasert webside – Aquamonitor (se niva.no for mer informasjon).